

Smart School for Smart Age

Subject: The Lithuanian language and literature

Number of lessons: 2

Teacher: Inga Salavei

Topic: THE FIRST LITHUANIAN BOOK

Aim: to learn about the first Lithuanian book's 'Katekizmas' author and the book's content.

Goals: after the analysis of the lesson material and practice, students will be able:

- To present the author of the first Lithuanian book Martynas Mažvydas
- To describe the first Lithuanian book 'Katekizmas'
- To explain how M. Mažvydas' book 'Katekizmas' is important for Lithuanian nation and state.
- To understand the meaning of 'Katekizmas' poetical Lithuanian oration.
- To explain what is akrostichas, and create your name or surname's akrostichas.

Resources:

- A computer with the access to the internet kompiuteris su interneto prieiga,
- Multimedia vaizdo projektorius,
- Mobile phones with the access to the internet mobilieji įrenginiai su interneto prieiga.

Digital resources:

- Bubbl.us – Mind Maps,
- Google Forms,
- Blendspace.

Progress:

1. The first Lithuanian book. The author and the content of the book.
2. The first Lithuanian book. Revision and summary.

1 lesson

The first Lithuanian book. The author and the content of the book.

1. Learning content:

https://www.blendspace.com/lessons/EHd9p-qQu_92Vw/

Pirmoji lietuviška knyga
Lietuvių kalbos ir literatūros pamoka 6 klasei

Martynas Mažvydas - pirmosios lietuviškos knygos „Katekizmas“ parengėjas
Kas apie jį žinoma?
• Gimė Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje.
• Spėjama, kad gimė apie 1510-1520 m.
• 1546 m. išvyko į Prūsiją.
• Studijavo Karaliaučiaus universitete.
• Nuo 1549 m. klebonavo Ragainės parapijoje.
• Mirė 1563 m., palaidotas Ragainėje.

Giesmė „Kristus Dievas mūsų“
http://www.katizma.lt/nuotrauka/1000_Ma%C5%A0vydas_4.jpg
http://www.katizma.lt/nuotrauka/1000_Ma%C5%A0vydas_5.jpg
http://www.katizma.lt/nuotrauka/1000_Ma%C5%A0vydas_6.jpg

Kur nurodytas „Katekizmo“ autorius?
Ant viršelio vardo ir pavardės nėra!

Pirmoji spausdinta lietuviška knyga - Martyno Mažvydo „Katekizmas“
• Knyga išleista 1547 m. Karaliaučiaus mieste (Prūsija).
• Manoma, kad buvo išleista 200 egzempliorių. Šandien jį ilg du - Vilniaus ir Torunės (Lenkija) universitetų bibliotekose.

Apsilankyme Vilniaus universiteto bibliotekoje?
Virtualus VU bibliotekos turas:
<https://turas.mbu.vu.lt/?startsceme=pradija>
Svarbiu atrinkti dalyai:
• paminklinė bibliotekos duris, skirtas Martyno Mažvydo „Katekizmo“ įamžinimui;
• Franciskaus Smuglevičiaus salė, kurioje vieną kartą per metus ekspozuojamas „Katekizmas“.

Patyrimėkime!
„Katekizmo“ eiliuma lietuviška prakalba

Pasiklausykime „Katekizmo“ prakalbos
http://www.katizma.lt/nuotrauka/1000_Ma%C5%A0vydas_10.jpg
http://www.katizma.lt/nuotrauka/1000_Ma%C5%A0vydas_11.jpg

M. Mažvydo „Katekizmas“

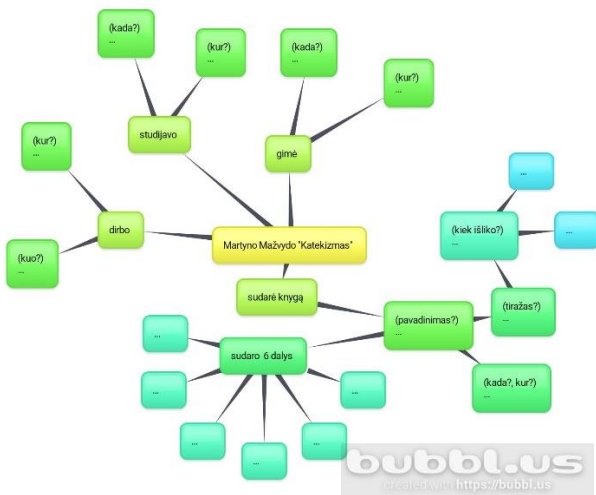
„Katekizma“ sudaro kelios dalys:
• **dedikacija** - lietuviškos knygos kalba „Lietuvos Didžioji Kunigaikštystei“;
• **lietuviška prakalba** - kviepiama į bažnytinę gyvenimą ir tarnybą, o lietuvių katekizmas - vienas iš pirmųjų lietuvių rašytos knygos;
• **elementorius** - vadovėlis, turintis pateiktą abėcėlę ir rašymo dalyką;
• **katekizmas** - glosnari (išdėstytį tikėjimo pagrindus, dešimt Dievo įsakymų);
• **giesmės** - 11 lietuviškų krikščioniškų giesmių su notomis.

Užduotys!

2. Practice:

Fullfill the mind map.

[http://go.bubbl.us/b2a9c4/b8d7?/Martyno-Mažvydo-\"Katekizmas](http://go.bubbl.us/b2a9c4/b8d7?/Martyno-Mažvydo-\)

2 lesson

The first Lithuanian book. Revision and summary.

1. Learning content:

https://www.blendspace.com/lessons/EHd9p-qQu_92Vw/

<p>Pirmoji lietuviška knyga Lietuvių kalbos ir literatūros pamoka 6 klasei</p>	<p>Martynas Mažvydas - pirmosios lietuviškos knygos „Katekizmas“ parengėjas Kas apie jį žinoma? • Gimė Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. • Spėjama, kad gimė apie 1510-1520 m. • 1546 m. išvyko į Prūsiją. • Studijavo Karaliaučiaus universitete. • Nuo 1549 m. klebonavo Ragainės parapijoje. • Mirė 1563 m., palaidotas Ragainėje.</p>	<p>Giesmė „Kristus Dievas mūsų“ http://www.litklnis.lt/files/teminiai/D00M_MaivCNSllytys_8_mita_Dievs_mivCNSlABiNCvN43_BemartinCvN43_bivCvN43Bk_bektikvCvN43_giesmCvN43_giesmCvN43_201111.mpd</p>	<p>Kur nurodytas „Katekizmo“ autorius? Ant viršelio vardo ir pavardės nėra!</p>
<p>Pirmoji spaustuota lietuviška knyga - Martyno Mažvydo „Katekizmas“ • Knyga išleista 1547 m. Karaliaučiaus mieste (Prūsija). • Manoma, kad buvo išleista 200 egzempliorių, išleista į lietuvių, vokiečių ir lotvų kalbas. <small>Šaltiniai: Draugai ir medžiaga „Katekizmas“ studijai</small></p>	<p>Apsilankykime Vilniaus universiteto bibliotekoje? Virtualus VU bibliotekos turas: https://turas.mv.vu.lt/#startscene=pradzia Svarbų atkreipti dėmesį! • paminklines bibliotekos duris, skirtas Martyno Mažvydo „Katekizmo“ įamžinimui; • Transkripcijos Šmėglėvičiaus sąly, kurioje vieną kartą per metus ekspozuojamas „Katekizmas“.</p>	<p>Patyrbėkime! „Katekizmo“ eilutės lietuviška prakalba</p>	<p>Pasiklausykime „Katekizmo“ prakalbos http://www.litklnis.lt/files/teminiai/D00M_MaivCNSllytys_8_mita_m_151113.mpd</p>
<p>M. Mažvydo „Katekizmas“</p>	<p>„Katekizmą“ sudaro kelios dalys: • dedikacija - lietuviškos lotynų kalba „Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė“; • lietuviška prakalba - keipinami ir bažnyčių ganytojai ir tarnau; lietuviška prakalba - enkuotes lie barmas i skalytojus, tie pirmas lotvų žodžių šaltinis; • elementorius - vedovėlis, kuriame pateikiama abėcėlė ir mokymo sąlygos; • katekizmas - siužetas išdėstytas išėjimo pagrindu, daktas Dievo pažintym; • giesmės - 11 lietuviškų krikščioniškų giesmių. <small>Šaltiniai: Knygos „Katekizmas“ 500-ųjų metinė - 1947</small></p>	<p>Užduotys!</p>	

2. Practice:

Let's revise. Self-check. Do the test.

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScmypoAa9h3uNyqK76Y03TYL6L2AC8bd67zSdNboYGU3Eyw/viewform?usp=sf_link

Perskaitykite tekstą apie Martyną Mažvydą ir dviem žodžiais apibūdinkite pirmosios lietuviškos knygos autoriaus gyvenimą. Paašškinkite, kodėl taip apibūdinate. * 4 taškai

Jurgis Lebedys "Martynas Mažvydas" (ištrauka)

1549 m. jis [Mažvydas] atvyko į Ragainę ir ten pragyveno visą savo amžių. Pagal paprotį jis turėjo vesti mūsišio klebono našlį, kuri buvo likusi su devyniais vaikais. Tačiau netrukus našlė ir ryš jos vaikai mirė maru, ir Mažvydas vedė jos vyresniąją dukterį, kartu sėpė likusius žmonos brolius ir seseris. Algos jam neužtekdavo, turėjo verstis žemės darbu. Po kelerų metų jis buvo paauskinintas – paskirtas Ragainės apskrities arkidiekomu*.

Be to, buvo vertėjas prie apskrities viršininko. Jam tekdavo versti įvairius dokumentus, radimas, turėjo mokėti rusų ir lenkų rašto kalbas. Atrodė, kad ten pramoko ir vokiečiai. Mažvydas buvo silpnos sveikatos, neturėjo vaikų, užikinanti jam nesieškė. Jį traukė aukštesni, kultūriniai interesai, lietuviškos knygos reikalai. Juos tvarydamas jis parodė daug veikumo, atkaklumo, sugebėjimo organizuoti.

Jūsų atsakymas

Pažymėkite teisingus teiginius apie Martyną Mažvydą. * 4 taškai

- 1547 m. Vilniaus spaustuvei pateikė spausdinti savo parengtą "Katekizmą"
- Martynas Mažvydas gimė Karaliaučiuje
- Klebonavo Ragainės parapijoje
- Vertėsi žemės darbais, nes buvo puikus ūkininkas
- Palaidotas Lietuvoje
- Studijavo Karaliaučiaus universitete
- Mokėjo kelias kalbas, dirbo vertėju
- Martyno Mažvydo parengtas "Katekizmas" išleistas 1547 m.

Pažymėkite, kurie teiginiai apie Martyno Mažvydo "Katekizmą" yra teisingi, kurie - neteisingi. * 6 taškai

	Taip	Ne
"Katekizmą" sudaro 6 dalys	☐	☐
"Katekizmas" dedikuotas Prūsijos valstybei	☐	☐
"Katekizme" yra dvi prakalbos	☐	☐
"Katekizmo" tekstai parašyti tik lietuvių kalba	☐	☐
Neišliko nei vieno originalaus "Katekizmo" egzemplioriaus	☐	☐
"Katekizme" nėra giesmių	☐	☐

